

En jämlik framtid för teckenspråkiga!

1.

RÄTTEN TILL
TECKENSPRÅK

2.

TILLGÄNGLIG SERVICE
OCH TILLGÅNG TILL
INFORMATION

3.

DÖVAS OCH TECKEN-
SPRÅKIGAS SANNINGS-
OCH FÖRSONINGS-
PROCESS

4.

FINLANDS DÖVAS FÖRBUND
SOM FÖRSVARARE AV
TECKENSPRÅKIGAS
RÄTTIGHETER

**FINLANDS DÖVAS FÖRBUND KRÄVER ATT STATSRADET TRYGGAR
TECKENSPRÅKIGAS GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETER I VARDAGEN**

Teckenspråklagen (359/2015)
Diskrimineringslagen (1325/2014)
FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

1. RÄTTEN TILL TECKENSPRÅK

- Barns och ungas rätt till teckenspråkighet stärks
- Tillgången till teckenspråkiga tjänster säkerställs
- De språkliga och kulturella rättigheterna förbättras

Social- och hälsovårdsministeriet ska stärka styrningen av välfärdsområdena, eftersom den nya lagen om funktionshinderservice i praktiken inte har tryggt tillgången till undervisning i teckenspråk.

Förpliktelserna i teckenspråklagen och FN:s funktionsrättskonvention ska införas i lagstiftningen om småbarnspedagogik och utbildning. Produktionen av läromedel på båda de nationella teckenspråken ska tryggas på ett hållbart sätt.

Staten ska tilldela välfärdsområdena och kommunerna tillräckliga resurser för att trygga teckenspråkiga barns språkutveckling, en sammanhängande utbildningsväg och läs- och skrivkunnskap samt för att anställa teckenspråkiga lärare.

Finansieringen av teckenspråkigt kamratstöd och teckenspråkiga tjänster ska tryggas långsiktigt, och den teckenspråkiga gemenskapens ställning som en jämlik del av samhället ska säkerställas. Stödet till teckenspråkig kulturverksamhet ska återställas. Den teckenspråkiga kulturen är erkänd som en del av Finlands levande kulturarv, men dess verksamhetsförutsättningar har försvagats betydligt på grund av bristande finansiering.

2. TILLGÄNGLIG SERVICE OCH TILLGÅNG TILL INFORMATION

- Tillgängligheten till nöd-, senior- och hälsovårdstjänster förbättras
- Tolkningstjänsten för teckenspråk fungerar smidigare
- Tillgången till information på teckenspråk förbättras

Teckenspråkstolkning är den mest använda tjänsten bland döva, men tolkning ordnas med stöd av alltför många olika lagar. Ur kundens perspektiv är situationen oklar och tillgången till tolk osäker. Utifrån resultaten av statsrådets tolkningsprojekt ska tolkningstjänsterna samlas till en tydlig och fungerande helhet. Tolk ska alltid kunna beställas från ett och samma ställe, och tjänsten ska vara tillgänglig för kunderna dygnet runt.

När texttelefon-tjänsten upphörde uppstod ett tomrum i den tillgängliga telefonservicen, och någon fungerande ersättning har inte utvecklats. Möjligheten att tillgängligt sköta ärenden per telefon måste tryggas för alla också när FPA:s tolkförmedling inte är tillgänglig.

Kris- och nödkommunikation ska vara tillgänglig för alla. Teckenspråkiga ska ha jämlika möjligheter att larma efter hjälp, få information och agera i nödsituationer. Nödsamtal på teckenspråk och realtidstext (RTT) ska införas dygnet runt. Dessutom ska statsförvaltningens informationstillfällen tolkas till både finskt och finlandssvenskt teckenspråk.

3. DÖVAS OCH TECKENSPRÅKIGAS SANNINGS- OCH FÖRSONINGSPROCESS

- Övergången till nästa fas i sannings- och försoningsprocessen säkerställs
- Tillräckligt psykosocialt stöd tryggas
- Att information om processen når hela samhället säkerställs

Processens fortsättning ska tryggas genom tillräckliga resurser även under nästa regeringsperiod. Under den första fasen har sanningen utretts, och nu är det dags för försoningsfasen. Rekommendationerna från sekretariatet för sannings- och försoningsprocessen ska styra genomförandet av nästa fas.

Dessutom måste tillräckligt psykosocialt stöd på teckenspråk fortsatt säkerställas. Försoningsarbetet kan inte lyckas utan möjlighet att bearbeta de svåra erfarenheter och känslor som processen väcker på det egna språket.

Målen med sannings- och försoningsprocessen uppnås inte om informationen bara når ett fåtal. Resultaten och rekommendationerna från processen måste kommuniceras brett och tillgängligt så att hela samhället får kännedom om de orättvisor som riktats mot teckenspråkiga och för att försoningsarbetet ska kunna gå vidare.

4. FINLANDS DÖVAS FÖRBUND SOM FÖRSVARE AV TECKENSPRÅKIGAS RÄTTIGHETER

- Ett starkt civilsamhälle tryggar teckenspråkigas rättigheter
- Organisationerna stärker jämlikhet och delaktighet
- Gemenskap och kamratstöd stärker framtidstron

Organisationerna finns där när hjälp inte finns att få någon annanstans. Finlands Dövas Förbund tryggar den teckenspråkiga gemenskapens rättigheter, producerar teckenspråkiga tjänster och stärker gemenskapens välbefinnande i olika skeden av livet. Motsvarande riksomfattande stöd och sakkunskap på teckenspråk finns endast i mycket begränsad omfattning.

Teckenspråkiga tjänster, kamratstöd och kultur ska tryggas genom tillräckliga resurser. Under de senaste åren har bland annat förbundets ungdomsarbete och teckenspråkiga kulturproduktion blivit helt utan stöd. Nedsikningar och försämringar har också riktats mot regional verksamhet och tillgången till information.

En stabil och förutsägbar finansiering tryggar verksamhetens kontinuitet, förebygger att problem hopar sig och minskar även samhällets kostnader. Statsunderstödsystemet ska utvecklas långsiktigt och förutsägbart så att det möjliggör kontinuiteten i Finlands Dövas Förbunds allmännyttiga verksamhet samt utvecklingen av den egna medelsansaffningen.

